

Vaig tornar a intentar escriure. La Sylvia va començar a anar a classe a la NYU, a uns quants blocs de Washington Square Park, per acabar la llicenciatura. Em va preguntar què havia de triar com a assignatura principal. Jo li vaig dir que, si jo tornés a estudiar, faria clàssiques. No hauria d'haver dit res. Es va matricular de llatí i grec, història antiga i una classe de literatura anglesa del segle XVIII. Havia d'aprendre les complexes gramàtiques de les dues llengües, llegir poemes llargs i novel·les gruixudes, i escriure treballs, tot això mentre vivia a la misèria i es barallava amb mi cada dia. A mi em semblava un programa de bojos. Jo esperava confusió i desastre, però ella va mostrar una lucidesa poc normal i se'n va sortir prou bé.

A l'apartament no teníem taula, però la Sylvia no necessitava aquella mena de comoditats, ni tan sols semblava notar-ne l'absència. Em penso que en aquell apartament miserable no es va queixar mai de res, ni tan sols dels escarabats, només de mi. Estudiava asseguda a la vora del llit, envoltada d'un garbuix de papers. L'expressió del seu rostre era nul·la, el seu cos quedava balb. S'estava extremament quieta, tret dels ulls. No es rascava, no s'estirava. Feia la seva feina, la duia a terme. Jo m'estava hores assegut amb ella, llegint una novel·la o una revista. Menjàvem plegats al llit, normalment fideus, verdures congelades i suc de taronja, o anàvem a menjar

una pizza o a un xinès. Cap dels dos no cuinava. La meua mare tot sovint ens donava menjar. Jo el duia al carrer MacDougal després de les nostres visites al centre, dos o tres cops al mes.

Una nit, després de sopar a casa dels meus pares, la mare se'n va anar a la seva habitació amb l'abric de la Sylvia i li va cosir un set que tenia a la màniga. Quan estàvem a punt de marxar, va sorprendre la Sylvia amb l'abric apedaçat. La Sylvia va semblar agraïda i afectuosa, però quan vam sortir al carrer es va posar histèrica d'indignació, dient que la mare l'havia humiliada. Vaig mirar de fer-li entendre que ho havia fet per ella, per fer-li un favor. La mare pretenia ser amable, no pas fer cap comentari sobre l'abric de la Sylvia. No li vaig dir que, amb l'abric trencat, feia una impressió llastimosa, de criatura abandonada. Li vaig dir que la mare ho feia per caure-li bé. Dient aquestes coses, em vaig sentir incòmode. Després em vaig empipar. Què importava quin fos el motiu? La Sylvia volia que la compadissin; la mare volia agradar. I què? L'important era que el gest de la mare havia estat afectuós. Defensar la mare contra la Sylvia va fer sortir a la llum qüestions de lleialtat. Potser el problema era aquell. Des del meu punt de vista, però, la mare no necessitava defensa. M'equivocava en defensar-la. Vaig callar. Podia interpretar-ho com li donés la gana. No podia alligonar-la sobre els sentiments, i em vaig negar a enfonçar-me en un laberint de motius verinosos i avorrits.

Des d'aquell dia, anava a veure els pares tot sol.

De vegades, com si els anés a veure per una amarga determinació i no pel simple desig d'estar amb ells, seia a taula i menjava com tot un porc. Us agrada alimentar-me, oi? Molt bé, doncs per això he vingut, estic menjant. Em semblava irracional fins i tot a mi, malhumorat, maliciós i infeliçment confós en totes les coses de la meua vida. La mare havia fet massa per mi, començant per quan era petit i no passava més de dues setmanes sense una infecció a l'orella o una malaltia pulmonar. Em portava pel carrer a coll fins a cal metge perquè no podia caminar, sempre massa malalt, sempre massa feble. Seia a l'espona del meu llit tota la nit, no fos cas que la mort em segrestés. És difícil perdonar el sacrifici. Pel que feia a la sensibilitat de la Sylvia davant de l'insult imaginat, allò era patològic, no era natural. La cuina de la mare era vida.

—Qui necessita restaurants? —deia el pare xarrupant la sopa—. Enlloc no es menja millor.

La mare va sargir el set de la màniga de l'abric de la Sylvia. No va demanar permís abans. Mala cosa! No ho tornaria a fer mai més. Li vaig dir que havia estat un error. Sabia que se sorprendria i que feriria els seus sentiments, però li ho havia de dir. Volia dir-li-ho. No va entendre

res. Vaig intentar explicar-li que una persona es podia empipar si es feia un gran què del seu abric esparracat. És important no adonar-se d'aquestes coses. És problema d'ella, no teu. Com més parlava, més exasperat em sentia. Li vaig alçar la veu, com si la criticqués per fer el que ella creia que estava bé. Què creia jo? Jo també creia que estava bé. L'estava criticant per fer el que jo creia que estava ben fet.

Tot just feia metre cinquanta-dos, i sempre cuinava, netejava, cosia. Criticar «la mama» —així li deia el meu pare—, encara que fos correcte, era incorrecte als ulls de Déu. Era a frec del mal. En segon terme, amb el seu cigar, mirant la televisió, pensant, feia judicis pessimistes i silenciosos. («Així és com goses parlar a la mama? Què et passa, noi? Que no et saps comportar?»)

Vaig agafar la línia F fins al carrer Quatre Oest, després em vaig afanyar a travessar l'estrident carnaval del carrer MacDougal, on cada nit els turistes de tota la ciutat anaven a seure a cafeteries del barri, com ara el Cafe Bizarre, el Cafe Wha?, el Take Three, el Cock and Bull i el Cafe Figaro, on podien escoltar algú esgarrapar una guitarra i cantar amb veu de nas com si fos música *country*. Vaig entrar a l'edifici i, sense ofegar-me, tot i que fumava molt, vaig pujar corrent els sis trams d'escala. Sobre el terra fosc dels escarabats, hi havia les gramàtiques llatines i gregues obertes entre el caos, el so fluix de la ràdio i la meva Sylvia que m'esperava, bullint de ràbia.

—He portat pollastre fregit, cogombres, *latkes* de patata i pa d'ametlles. Encén el llum. Seu. La mare també t'ha fet un jersei.

Jo sempre portava menjar quan tornava al carrer MacDougal. La Sylvia menjava.

Traducció de l'anglès de Dolors Udina